

NGÔI SAO DẪN ĐƯỜNG CÓ THẬT KHÔNG?

CÂU HỎI:

Ngôi sao gần trái đất nhất là mặt trời, không thể có một ngôi sao khác ngoài thái dương hệ xa trái đất hàng ngàn quang niên mà lại có thể gần và "dừng lại nơi con trẻ ở" (Mt 1 :9) để dẫn đường cho ba vua vì như thế trái đất sẽ cháy thành than! Việc này chỉ có thể xảy ra với một bóng đèn pha sân khấu (spotlight) mà thôi. Nghe thần thoại quá!

TRẢ LỜI:

A. Chúng ta sẽ xem bản văn và đặt một số câu hỏi để mọi người có thể thấy vấn đề:

Mátthêu 2, 1-12: ¹Khi Chúa Giêsu đã sinh tại Bêlem xứ Giuđê thời vua Hêrôđê, thì các Hiền Sĩ từ Phương Đông đến Giêrusalem ²nói rằng: “Vua dân Do Thái mới sinh hiện ở đâu? Vì chúng tôi đã thấy ngôi sao của Ngài ở Phương Đông và chúng tôi đến thờ lạy Ngài”. ³Nghe vậy vua Hêrôđê hoảng hốt và cả thành Giêrusalem cũng thế; ⁴vua triệu tập tất cả các thượng tế và kinh sư trong dân, hỏi cho biết Đấng Kitô phải sinh ra ở đâu. ⁵Họ thưa: “Tại Bêlem xứ Giuđê. Vì đã có lời ngôn sứ viết:

⁶“Và ngươi, Bêlem đất thuộc Giuđá,
ngươi không phải nhỏ bé nhất
trong các thành của chi tộc Giuđá;
vì tự nơi ngươi sẽ xuất hiện Vị Thủ Lãnh,
Đấng chăn dắt Israel dân Ta” ”.

⁷Bấy giờ Hêrôđê ngầm triệu các Hiền Sĩ tới, hỏi tỉ mỉ về thời giờ ngôi sao xuất hiện, ⁸rồi phái họ đi Bêlem và nói: "Các ông hãy lên đường và hỏi kỹ lưỡng về Con Trẻ; rồi khi đã tìm thấy cũng xin cho thăm biết, để cả trăm cũng đến thờ lạy Ngài". ⁹Nghe lời nhà vua, họ lên đường. Và kìa ngôi sao họ xem thấy ở Phương Đông lại hiện ra trước họ, dẫn đường cho họ và dừng lại trên chỗ Con Trẻ đang ngụ. ¹⁰Họ hết sức vui mừng

thấy ngôi sao dừng lại. ¹¹Và họ vào nhà gặp thấy Con Trẻ cùng với Maria Mẹ Ngài, họ liền sấp mình xuống thờ lạy Ngài; rồi mở tráp đựng lễ vật ra, họ đã dâng cho Ngài vàng, nhũ hương và một dưc. ¹²Và được mộng báo đừng trở lại với Hêrôđê, họ đã theo đường khác mà về xứ sở mình.

B. Sau đây là một số câu hỏi về ngôi sao mà nhiều người trong chúng ta sẽ hỏi theo trực giác:

1. Ngôi sao này là của tôn giáo với ý nghĩa nào đó, hay là ngôi sao theo ý nghĩa tự nhiên của thiên văn học?
2. Ngôi sao này chỉ dành riêng cho các Hiền Sĩ được thấy, hay cho nhiều người khác ở quê hương họ, hay ở Giêrusalem hoặc Bethlehem, v.v ... được thấy ngôi sao này?
3. Ngôi sao này xuất hiện một cách lạ thường (đột xuất), hay đã được tiên báo trước?

Những câu hỏi này khá dễ trả lời, không cần phải có kiến thức chuyên môn về thiên văn học hay Thánh Kinh. Đối với một số người biết sử dụng AI, thì câu trả lời còn nhanh gọn hơn nữa.

Trả lời câu 1: Ngôi sao này là của tôn giáo với ý nghĩa dẫn đường cho các Hiền Sĩ đến gặp Chúa Giêsu. **Việc Chúa Giáng Sinh được tỏ lộ cho nhiều người khác nhau theo nhiều cách khác nhau với những ý nghĩa khác nhau:** các mục đồng do thiên thần báo tin, các Hiền Sĩ do ngôi sao dẫn đường, vua Hêrôđê và các tầng lớp dân chúng trong thành Giêrusalem do các Hiền Sĩ vào hỏi đường, v.v...

Việc cho rằng ngôi sao Bêlem Giáng Sinh là một ngôi sao thiên văn tự nhiên, và tìm cách giải thích theo khoa học tự nhiên là quyền tự do của mọi người.

Trả lời câu 2: Ngôi sao này là của Chúa Giêsu (c. 2: 'của Ngài), chỉ mặc khải riêng cho các Hiền Sĩ được thấy, chứ không phải cho nhiều người khác ở quê hương họ, hay ở Giêrusalem hoặc Bethlehem, v.v ... Do đó, chỉ có các Hiền Sĩ thấy ngôi sao và đi tìm Chúa Giêsu để thờ lạy Ngài, chứ Phúc Âm không mô tả là có đông người thấy ngôi sao và kéo đến Bêlem để thờ lạy Chúa Giêsu.

Trả lời câu 3: Chúa Giêsu đến để **Thánh Kinh được nên trọn, nên hình ảnh ngôi sao này của Chúa Giêsu cũng đã xuất hiện trong Cựu Ước.**

Dân Số 24, 17:

“Tôi thấy Ngài, nhưng không phải bây giờ;
Tôi nhìn ngắm Ngài, nhưng không phải ở gần:
Một ngôi sao sẽ xuất hiện từ Giacóp,
Một vương trượng sẽ trỗi lên từ Israel”.

Và Tân Ước cũng diễn tả cách tương tự.

Khải Huyền 22, 16:

“Ta là Giêsu, Ta đã sai thiên thần của Ta để chứng minh cho con về những điều này cho các Hội Thánh. Ta là cội rễ và dòng dõi của Vua Đavít, là Sao Mai sáng ngời”.

Phần in nghiêng này trích từ nguồn do AI cung cấp:

Chúa Giêsu là ‘Sao Mai sáng ngời’ như trong sách Khải Huyền đã viết. Trong tiếng Việt, hình ảnh “sao mai” rất đẹp – ngôi sao đầu tiên xuất hiện khi trời còn tối, báo hiệu bình minh sắp đến. Nó tượng trưng cho hy vọng, ánh sáng, và sự sống mới – tất cả những gì Chúa Giêsu mang đến cho nhân loại.

Hơn nữa, ‘ngôi sao’ là một từ ngữ quen thuộc trong đời sống văn hóa của nhiều dân tộc. Nó gần gũi với con người qua các biểu tượng như trên các lá cờ, cầu vai của các chiến sĩ, v.v.... Nhiều người Việt Nam hẳn còn nhớ câu: ‘Tôi sinh ra đời dưới trời một ngôi sao xấu.’ của nhà văn Vũ Trọng Phụng trong tiểu thuyết *Giông Tố*.

Không biết câu văn trên có liên quan đến văn hóa Phật Giáo dân gian tại Việt Nam, hay các nước như Thái Lan, Tây Tạng, Bhutan, v.v ... hay không, vì chúng ta có truyền thống xem sao chiếu mệnh, và đôi khi có những nghi lễ cầu an sao giải hạn (như sao La Hầu, Kế Đô... trong Phật Giáo Việt Nam).

Nói như thế để thấy rằng ‘ngôi sao’ không phải chỉ có một nghĩa của khoa thiên văn học, nhất là khi chữ ‘ngôi sao’ này lại xuất hiện trong một bản văn tôn giáo xuất hiện gần hai ngàn năm trước đây.

Để thấy được nhiều góc cạnh của ngôi sao Bêlem, xem Wikipedia (bản tiếng Anh), truy cập ngày 21 tháng 4 năm 2025: https://en.wikipedia.org/wiki/Star_of_Bethlehem

Kết luận: Như một ngôi sao có nhiều cánh, chúng ta cũng nên nhìn một vấn đề từ nhiều góc độ khác nhau. Như khoa thiên văn học không biết đến bao giờ mới đếm được hết các vì sao trong vũ trụ, chúng ta cũng chẳng biết ngày nào mới hiểu được hết những ý nghĩa của các biểu tượng ngôi sao dùng trong chính trị, quân sự, văn học, tôn giáo, v.v.... Có một cách nói rất hay trong Anh Ngữ mà nếu được chúng ta nên học để cảm ơn nhau: ‘**You are a star**’. (**Bạn là một ngôi sao**)

Lm JOHN MINH